

12 september 2021

Abrahams geloof op de proef gesteld

Genesis 22

Thema: Gehoorzaam tot het uiterste

Doel

De kinderen ontdekken door Abraham wat gehoorzaam zijn aan God betekent

Toelichting

We vinden het vaak moeilijk om echt te luisteren en te doen wat er van ons gevraagd wordt. Zeker als je daarvoor iets moet opgeven dat belangrijk voor ons is. Gehoorzamen kan iets kosten, bijvoorbeeld geld/spullen of tijd.

Bij Abraham zien we dat ook. Hij wil God gehoorzamen, maar doet hij dat ook als hij er iets heel kostbaars voor moet opofferen? De vraag is eigenlijk: Houdt Abraham het meest van God of van zijn zoon Isaak?

Abraham gaat op weg en heeft tijd nodig om die keuze te maken. Uiteindelijk kiest hij voor God. Hij hoeft Isaak niet te offeren. God ziet dat hij gehoorzaam is tot het uiterste; dat is genoeg. God heeft altijd fel geprotesteerd tegen kinderoffers, zoals die bij andere volken voorkwamen.

God geeft in plaats van Isaak, door wie Hij Abraham tot een groot volk gaat maken, een offerdier: in het struikgewas zit een bokje vast. Daarmee mag Abraham de HEER danken.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Abraham luistert naar God

Richtlijnen: Leg de nadruk op het gehoorzamen aan God. Vertel de geschiedenis niet te spannend voor de jongsten. Vertel eventueel van tevoren dat Isaak weer terugkomt met Abraham.

Abraham gelooft in God en probeert steeds te doen wat God van hem vraagt. Maar wil hij dat echt, ook als het moeilijk is. God vraagt aan Abraham zijn zoon Isaak te offeren op de berg Moria. Abraham gaat op weg. Hij wil doen wat God van hem vraagt. Dat is voor de HEER genoeg. God wil niet echt dat Isaak sterft. God is wel heel blij dat Abraham zoveel van Hem houdt. Hij zegt Abraham weer en belooft opnieuw dat uit Isaak een groot volk zal voortkomen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ben je echt gehoorzaam?

Richtlijnen: Gehoorzamen is doen wat er van je gevraagd wordt. Als iets fijn is, of je begrijpt waarom het zo moet, is dat niet zo moeilijk. Maar als iets vervelends of heel moeilijks moet doen, is het al ingewikkelder. En als je iets echt niet kunt, dan zeg je misschien 'Dat is te veel gevraagd' of 'Daar begin ik echt niet aan'. Laat de kinderen voorbeelden noemen.

Aan Abraham wordt iets onmogelijks gevraagd. Hij moet zijn zoon, op wie hij zo lang heeft moeten wachten, teruggeven aan God. Hij moet Isaak offeren. Toch doet Abraham het. Hij gaat op weg naar de berg Moria om te doen wat God zegt. Als God het zegt, moet het wel goed zijn. God houdt immers van hem en van Isaak. Wat een geloof! Dan blijkt dat het offer een test was voor Abraham: is hij echt gehoorzaam? God wil geen kinderoffer. Abraham is geslaagd voor deze proef.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gehoorzaam tot elke prijs?

Richtlijnen: Geloof jij in God? Ja? Hoe kun je dat bewijzen? Is Hij echt belangrijker dan alles en iedereen? Dat is de vraag die aan Abraham wordt gesteld. Hij moet naar de berg Moria gaan en het mooiste dat hij heeft gekregen opofferen: zijn zoon Isaak op wie hij jarenlang heeft gehoopt en gewacht.

Abraham laat zien dat hij gehoorzaam is tot iedere prijs. Hij vertrouwt God volkomen. Wat God zegt en doet, moet wel goed zijn. Zijn liefde voor God is zo groot dat hij tot het uiterste gaat.

Net op tijd houdt de HEER Abraham tegen. Hij wil geen mensenoffer. Daar is Hij altijd fel tegen geweest. In plaats van Isaak mag Abraham een bokje offeren. In plaats van... Dat doet denken aan Jezus. Gods Zoon stierf in onze plaats. Zie jij de overeenkomsten en verschillen tussen het offer van Isaak en het sterven van Jezus? Waarom moest het offer van Jezus wel doorgaan?

Extra Bijbelgedeelte: Hebreeën 11:17-19

(In de brief aan de Hebreeën wordt deze geschiedenis als een duidelijk bewijs van het geloof van Abraham genoemd.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

Als het gaat om het geloofsvertrouwen van Abraham is dit het belangrijkste hoofdstuk. Hier wordt Abraham door God op de proef gesteld. De HEER wil weten, in hoeverre Abraham op God vertrouwt en of er ook een grens is, waar hij voor terug zal schrikken. Daarom vraagt God Abraham om zijn zoon, Isaak, te offeren. Abraham heeft tot dan toe alleen de stem van God gehoord. Hij heeft ook de belofte van heil en zegen gehoord en van een groot nageslacht. Maar het enige zichtbare teken van Gods werk in zijn leven, is Isaak. Abraham wordt hier dus niet alleen als vader en eventuele stamvader beproefd. Hij wordt meteen ook beproefd op de mate van zijn geloofsvertrouwen.

Ontroerend is het gesprek tussen Abraham en Isaak. En het antwoord van Abraham kan alleen maar gegeven worden vanuit een diep geloof: God zal zichzelf van een offerlam voorzien, mijn jongen. Aan deze tekst is het geloof in de voorzienigheid van God verbonden. God voorziet. Hij voorziet ons van hulp en bijstand. Maar Hij voorziet ook wat er gebeuren zal. In vertrouwen op deze God staat Abraham klaar als de dienaar die luistert naar zijn Heer.

Opvallend is de notie, dat het daadwerkelijke offer plaats zal vinden op de derde dag. Op deze zelfde dag komt ook de verlossing: een ram in plaats van Isaak. Deze ram is door God geschonken. God heeft de mens niet nodig om tot zijn eer te komen. Hij kiest ervoor om een geschiedenis aan te gaan met Abraham en Isaak. En Hij voorziet hen van het offerdier, als een geschenk vanuit de hemel. (Hier ligt een mooie lijn naar het Lam van God, dat de zonden van de wereld wegneemt).

Ook is opvallend dat we tot drie keer toe horen, dat Abraham en Isaak deze weg samengaan. Abraham gehoorzaamt God. Isaak gehoorzaamt zijn vader. Zij bewandelen hetzelfde spoor. In dit spoor ontvang je de zegen van de Heer. Want dat is het antwoord van God op het geloof van Abram.

Vers voor vers

- Vs. 1 God heeft hier het eerste woord. Hij neemt het initiatief. Dat wordt hier nadrukkelijk verteld, om aan te geven, dat Abraham hier niet bezig is met een oude heidense cultus waarin kinderooffers geaccepteerd werden. Het doel is, dat Abraham wordt beproefd. De HEER wil controleren of en in hoeverre Abraham trouw is aan God. Als Abraham zegt: ik luister, laat hij zien dat hij klaar staat om te doen wat God zegt.
- Vs. 2 Nadat Abraham Ismaël heeft weggestuurd is alleen Isaak overgebleven. Isaak is het zichtbare teken van de belofte van God. Nu vraagt de HEER hem om juist Isaak te offeren. Dit moet gebeuren in het gebied waar de Moria ligt. De exegeten zijn er niet over uit, waar dit gebied zou moeten zijn. Verondersteld wordt, dat het hier zou gaan om de heuvels, waar Jeruzalem later op is gebouwd.
- Vs. 3-4 Abraham gaat op reis, samen met Isaak en twee van zijn knechten. Hij neemt alles mee wat nodig is voor een offer aan de Heer. Alles, behalve het daadwerkelijke offer zelf. Op de derde dag ziet hij de berg/heuvel voor hem liggen. Het komt in de bijbel wel vaker voor dat er op de derde dag iets bijzonders gebeurt. Een beslissend moment, waarop duidelijk wordt dat God reddend ingrijpt in deze wereld. (Denk hierbij vooral ook aan de opstanding van Jezus Christus).
- Vs. 5-6 Abraham wijst de knechten terug. Zij mogen niet meegaan, de berg op. Deze weg is alleen voor Abraham en zijn zoon Isaak. Vertrouwt Abraham zodanig op God dat hij kan zeggen: daarna komen wij naar jullie terug? In ieder geval zal het verloop van deze geschiedenis hem gelijk geven. Abraham pakt de benodigdheden voor het offer, legt het hout op de schouders van Isaak, en gaat verder, samen met zijn zoon.
- Vs. 7-8 De vraag van Isaak herinnert aan de vraag van de kinderen op Pascha. Op Pascha vraagt een kind: wat maakt deze nacht anders dan alle andere? Hier vraagt Isaak: waar is het lam? Het antwoord van Abraham is een uiting van zijn geloof. De Heer zal zichzelf van een offerlam voorzien. Ook wordt hier wel vertaald: God ziet het offerlam. De mensen, wij, zien nog niets. Maar God ziet het wel. Zijn ogen zijn niet onze ogen, zijn gedachten niet onze gedachten en zijn wegen ook niet onze wegen. Hij gaat ons hierin verre te boven. Opnieuw wordt hier gezegd, dat Abraham en Isaak samen verder gaan.
- Vs. 9 Abraham voltrekt hier een aantal rituele handelingen. Hij legt de stenen zodanig bij elkaar, dat er een altaar ontstaat. Daarna schikt hij het hout op een speciale manier. En vervolgens bindt hij het offerlam: Isaak. Daarna legt hij Isaak op het hout, op het altaar.
- Vs. 10 Hier wordt de spanning opgevoerd tot een dramatische climax. Isaak is nog maar één enkele beweging verwijderd van de dood; Abraham nog slechts één enkele handeling.
- Vs. 11v Opnieuw treedt hier een engel op, zwevend in de hoge, (zie Gen.21, vers 17). Hij roept Abraham. Net als in vers 1 staat Abraham klaar om naar God te luisteren. In vers 12 spreekt de engel eerst als engel tot Abraham. Daarna klinkt het woord van God zelf. Hij spreekt vanuit de hoge en is in alles een boodschapper van God. In het tweede gedeelte van het vers wordt nadrukkelijk duidelijk dat God door zijn engel heen spreekt tot Abraham. Wat ook duidelijk is, is dat Abraham ontzag voor God heeft: Hij wil in alle dingen naar God luisteren. Zelfs als het gaat om Isaak.

- Vs. 13 In plaats van Isaak offert Abraham een ram, die hij daar aantreft in de struiken. In Israël mocht je niet zomaar een dier offeren dat niet van jou was. Maar als een dier zich bevond in een heiligdom (of op een plek, die als heiligdom beschouwd kon worden, zoals hier), dan kon dit dier toch geofferd worden. Het behoorde dan toe aan de God van dit heiligdom. Abraham offert hier dus niet uit eigen bezit, maar uit verkregen bezit: bezit van God.
- Vs. 14 Het is mogelijk dat er een woordspel plaatsvindt in dit vers. Een woordspel tussen het hebreeuwse werkwoord ra'a: zien, en de naam Moria. Op deze berg zal God voorzien. Op deze berg zal hij verschijnen. Het klinkt mee in de oren van de hebreeuwse toehoorders.
- Vs. 15vv Bevestiging van de zegen en de trouw van God aan Abraham. Waar God in eerdere teksten zijn zegen had beloofd op grond van zijn keuze voor Abraham, gelden de woorden van God hier als een antwoord op het geloof van Abraham.
- Vs. 19 Opnieuw gaan Abraham en Isaak, met de knechten, samen op weg terug naar huis. In dit gedeelte wordt drie keer genoemd dat zij deze weg samen gaan. Isaak heeft zich geen moment verzet. Hij volgde Abraham en Abraham luisterde naar God.
- Vs. 20vv In deze verzen wordt een kort geslachtsregister genoemd, waarschijnlijk bedoeld als een opmaat richting Genesis 24, waar gezocht wordt naar een vrouw voor Isaak.

Vragen

1. Heb jij wel eens het gevoel gehad, dat je door God op de proef werd gesteld?
Hoe heb jij toen gereageerd?
2. God voorziet... Wat betekent deze uitspraak voor jou?
Is dit troostend of is dit juist een woord waar je tegenaan schuurt? Waarom?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 121	
Lied 904	(=Gezang 427 LvdK)
(Lofzang) Lied 868	(=Gezang 434 LvdK)
Ik kijk omhoog naar de bergen	Op Toonhoogte 517
Abraham, Abraham	Lied 805
Zie de zon, zie de maan	Hemelhoog 257
Ik stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Ik ben veilig in Jezus armen	Opwekking voor kinderen 86

Auteur: PZ

Abraham luistert naar God

Inleiding

Ravi is thuis aan het spelen met Noah. Noah is de zoon van mama's vriendin. Ravi vindt het leuk dat Noah is meegekomen. Nu kunnen ze samen een toren bouwen van blokken. Ze bouwen een zo hoog mogelijke toren en gooien hem dan om. Dat is leuk! Maar hé, wat ziet Ravi daar? Noah is gestopt met bouwen en speelt nu met zijn nieuwe raceauto. Ravi loopt ernaar toe en trekt snel de auto uit Noah's handen. 'Die is van mij', zegt hij. Oei, dat vindt Noah niet goed en hij begint aan de auto te trekken. 'Geef hier, ik had hem eerst', roept hij boos. Dan komt mama eraan. En wat zegt zij? Dat hij de auto moet delen en dat ze om de beurt ermee kunnen spelen? Eigenlijk wist Ravi dat al. Maar oh, wat is delen soms moeilijk. Vooral als je je nieuwe speelgoed moet delen. Toch luistert Ravi naar mama en hij laat Noah ook even met de auto spelen. Knap van hem, hé!

Vertelling

Heel veel jaren geleden, leefde er een man die Abraham heette. Abraham is een gehoorzame man. Hij luistert altijd goed naar de Here God. Abraham heeft ook een zoon. Zijn naam is Isaak. Ze houden heel veel van elkaar.

Op een dag hoort Abraham de stem van God. De HEER zegt: 'Ik wil dat je met je zoon Isaak op reis gaat'. 'Ga naar de bergen en offer hem daar aan Mij'. Abraham luistert altijd goed naar God, ook nu. Daarom gaan ze samen op pad. Het is best ver lopen, wel drie dagen lang. Als het nacht wordt maken ze een tent om in te slapen. In de ochtend lopen ze weer verder tot ze bij de berg komen.

Samen lopen ze omhoog. Isaak draagt het hout en Abraham draagt het vuur en een mes. Isaak heeft wel vaker gezien dat zijn vader een offer brengt. Hij vraagt: 'papa, waar is het lam dat we gaan offeren'? 'Daar zal God voor zorgen, mijn jongen' zegt Abraham. Ze lopen verder naar de top van de berg. Daar maakt Abraham het altaar klaar. Het hout om straks met vuur aan te steken legt hij er bovenop. Nog steeds is er geen lam. Abraham legt Isaak op het altaar.

Dan klinkt er plotseling een stem: Abraham, doe de jongen niks', klinkt het. Het is de stem van de engel van God! 'Nu weet ik helemaal zeker, dat jij het meest van Mij houdt en dat je op Mij vertrouwt', zegt de engel tegen Abraham.

Wat is hij blij. Zijn lieve zoon mag hij houden. 'Omdat je Mij het liefste wat je hebt wilde geven, zal Ik jou nog meer zegenen', zegt de engel. 'Ik beloof dat uit Isaak een groot volk zal voortkomen', zegt hij.

In de struiken horen ze geritsel. Er zit een bokje vast in de struiken. Ze maken het los en offeren het aan God, in plaats van zijn zoon Isaak. Daarna reizen ze terug naar huis. Abraham was gehoorzaam en luisterde naar God.

Ook toen de HEER iets heel moeilijks van hem vroeg. Dat was heel knap van Abraham. Het maakte God blij dat Abraham op Hem vertrouwde.

Vragen

- Vind jij het wel eens moeilijk om gehoorzaam te zijn? Kun je een voorbeeld noemen?
- Is het makkelijker om gehoorzaam te zijn als je er iets leuks voor krijgt?
- Is het makkelijker om gehoorzaam te zijn als je er iemand blij mee maakt?

Auteur: SvK

Ben je echt gehoorzaam?

Inleiding

Wat zou jij súpergraag willen krijgen? Als het alles mocht zijn? Een grote Legodoos, een dagje naar een pretpark, een mooi muziekinstrument, een vakantie in een mooi land voor straks in de herfstvakantie... En stel je eens voor dat je dat krijgt. Wat ben je dan blij! Je zou het vast aan iedereen laten zien.

Maar dan komt de vraag of je het weer terug wilt geven. Zou je dat doen? Want waarom zou je het krijgen, als je het weer terug moet geven?

Deze week horen we hoe het verder gaat met Abraham. Hij moet ook zijn mooiste cadeau teruggeven. Zou hij dat doen?

Bijbelverhaal

Het is al lang geleden dat God Abraham wegreep uit zijn land, en hem naar een onbekende plek stuurde. Gehoorzaam is Abraham toen gegaan. Nu woont hij als gast in een vreemd land. Om hem heen zijn er allerlei volken die afgoden aanbidden. Maar de mensen bij wie hij woont zijn heel vriendelijk voor hem, en zien aan hem dat God bij hem is bij alles wat hij doet. Zo maakt hij om hem heen de HEER bekend.

Abraham weet zeker dat God bestaat. Ze praten immers regelmatig met elkaar. Ook nu roept de HEER hem: 'Abraham!' 'Ja, hier ben ik', antwoordt Abraham. 'Neem je zoon Isaak, de enige die je nog hebt, en van wie je zoveel houdt. Ga met hem naar de streek waar ook de berg Moria ligt. Daar zal Ik je een berg wijzen, waar je Isaak moet offeren als een brandoffer.'

Maar... maar, dat kàn toch niet? De HEER heeft zó vaak verteld dat het Isaak is, waarmee Hij zijn afspraak met Abraham, zijn verbond, verder wil laten gaan. Hij heeft toch niet voor niets Ismaël weg moeten sturen? Is er dan nog een andere mogelijkheid om nageslacht te krijgen? Nee, die is er niet. Maar toch vraagt God hem om Isaak, met wie hij het blijst mee is van de hele wereld, te slachten als een dier, en als een offer te verbranden als cadeau voor God.

Abraham weet dat de volken om hem heen zo iets wel eens doen. Die denken dat hun neggoden dat van ze willen. Maar Abraham weet dat God nooit een mensenoffer wil. Alleen sommige dieren. Abraham heeft vaak genoeg met Hem gepraat om dat te weten. Waarom vraagt God dan toch van hem om een mens te offeren - zijn liefste zoon nog wel?

Abraham snapt er hélemaal niks van. Toch protesteert hij niet. Hij vraagt zelfs niet aan God waarom hij dit moet doen. Gehoorzaam zadelt hij de volgende ochtend vroeg zijn ezel. Zijn oude benen kunnen de reis van drie dagen niet zelf meer aan. Hij neemt twee van zijn knechten mee, en ook Isaak. Om daarginds vuur te kunnen maken, hakt hij alvast brandhout. Dan gaat hij op weg, tot ze op de derde dag in de verte de plek zien, die God aanwijst. Aan zijn knechten geeft hij de opdracht: 'Blijf hier bij de ezel tot we terugkomen. Ik wil daar verderop met Isaak voor God neerknielen.' Het hout legt hij op Isaaks schouders.

Op dezelfde manier heeft hij lang geleden de waterzak op Hagars schouders gelegd, toen hij zijn eerste zoon weg moest sturen. Raakt hij nu ook zijn tweede zoon nog kwijt? Maar hij heeft geleerd te doen wat God zegt, wat er ook gebeurt. Dat blijkt toch altijd het beste te zijn! Zelf neemt hij het vuur en het mes mee. Zo gaan ze op weg.

'Pappa,' vraagt Isaak dan, 'u hebt het mes, en ik heb het hout. Maar waar is nou het lam dat we gaan offeren aan de HEER? Moesten we dat niet ook meenemen?' 'God gaat zelf zorgen voor een offerlam zorgen, jongen,' is het antwoord. Ze lopen samen nog wat verder, tot de plek die God aanwijst. Daar stapelt Abraham grote stenen op elkaar en legt het hout er zo op, dat het goed zal branden. Dan moet hij het moeilijke vertellen: 'Isaak, jij bent zelf het offer dat ik aan God moet geven.' Abraham is blij dat Isaak erop vertrouwt dat het 100% goed is wat God zegt. Hij bindt hem op het altaar en pakt verdrietig zijn mes. Dan is er ineens een duidelijke stem, die vanuit de hemel zelfs twee keer roept: 'Abraham! Abraham!' 'Ik luister', is het antwoord dat hij gewend is te geven. 'Doe de jongen geen kwaad met het mes. Doe hem niets! Want nu weet Ik dat je altijd zult doen wat Ik zeg. Je hebt Mij zelfs je zoon, je enige, terug willen geven!'

Abraham kijkt op. En meteen ziet hij Gods plan. Daar zit een ram, een mannetjesschaap, met zijn hoorns vast in de struiken. Hij kan hem zo pakken en offert dit dier, in plaats van Isaak. God heeft inderdaad zelf voor een offerlam gezorgd! Die plek noemt hij voortaan: 'De HEER geeft wat je nodig hebt'.

Na het offeren is er opnieuw die stem uit de hemel. 'Ik ben de HEER. Ik beloof je dat ik je veel zal geven, omdat je Mij gehoorzaam je zoon, je enige, zelfs terug wilde geven toen Ik dat vroeg. Ik geef je zoveel nakomelingen als er sterren aan de hemel zijn, en als zandkorrels op het strand. Ze zullen de steden van hun vijanden veroveren. En alle volken op de aarde zouden willen nèt zo door Mij gezegend te worden als zij. Want jij deed gehoorzaam wat Ik vroeg.'

Als het voorbij is, gaan Abraham en Isaak terug naar de knechten. Samen gaan ze terug naar huis. Nu heeft ook Isaak Gods belofte gehoord.

Afsluiting

- Lang hierna vroeg God toch één keer een mensenoffer. Maar toen was het Zijn eigen Zoon Jezus. Waarom was dat?
- Abraham en Isaak vertrouwen dat wat God zegt het beste voor hen is. Kun jij dat ook? Noem eens een voorbeeld van hoe je zelf op God vertrouwt.
- Eventueel kun je een spel doen waarbij de kinderen elkaar opvangen als ze zich achterover laten vallen.

Auteur: PW

Gehoorzaam tot elke prijs?

Inleiding

Ken jij dat liedje van Elly en Rikkert waarin staat: Als je veel van iemand houdt, geef je het mooiste wat je hebt...? Wat betekent dat? Kun je daar een voorbeeld van noemen? Het mooiste wat je hebt weggeven? Heb jij dat wel eens gedaan?

(Het zou mooi zijn wanneer u als leiding zelf een voorbeeld zou kunnen noemen...)

Hier het mijne: Vlak bij ons komt een vluchtelingengezin wonen. Je ontdekt dat ze bijna niets hebben, zelfs geen gordijnen voor de slaapkamerramen. Je schrikt dat mensen zo weinig hebben, terwijl je eigen huis vol staat met van alles en nog wat. Natuurlijk wil je ze iets geven. Je kijkt wat je wel zou kunnen missen... Dat kussen wilde ik toch naar de kringloop brengen, dus dat mogen ze wel hebben. En wacht, ik heb ook nog wel een vest wat niet zo mooi meer is. Dat doe ik ook in de zak. Zouden ze dekens en handdoeken hebben? Ach, dat badlaken is al zo vaak gebruikt, dat kan er ook wel bij.... Terwijl ik het badlaken uit de kast trek valt het nieuwe prachtige badlaken op de grond. Ineens schrik ik. Waarom geef ik eigenlijk alleen maar oude spulletjes weg? Zou ik ze ook wel dit nieuwe badlaken willen geven? En dan die dekens. Daar ben ik zo aan gehecht. Wat geef ik weg? Ik ontdekte: oude spulletjes weggeven is helemaal niet moeilijk, dat ruimt lekker op. Maar iets waar je aan gehecht bent, wat je mooi vindt, geef dat maar eens weg. Dat doet soms best zeer.

Het verhaal dat ik je nu ga vertellen, lijkt op een verhaal uit het Nieuwe Testament. Straks ga ik vragen op welk verhaal het lijkt. Ik ben benieuwd of jij dat gaat ontdekken.

Verhaal

Wat geniet Abraham toch van zijn zoon. Een zoon van God gekregen. Wie had dat gedacht. Hij en zijn vrouw in ieder geval niet. Ze waren immers veel te oud om nog kinderen te krijgen. Maar wat God belooft, doet Hij ook: Abraham en Sara krijgen een zoon. Vol trots kijken ze hoe hij opgroeit, volwassen wordt en geniet van het leven. Ze danken God elke dag voor dit grote wonder. 'Abraham, Abraham', klinkt ineens een luide stem. Abraham schrikt op uit zijn gedachten. 'Ja, hier ben ik, ik luister'. Het is niet de stem van een toevallige voorbijganger. Dit is Gods stem. Hij weet het zeker. 'Abraham, roep Isaak, je enige zoon, van wie je zoveel houdt. Ga met hem naar het gebied bij de berg Moria. En offer hem daar op de plek die Ik je zal noemen'. En dan staat er in de Bijbel dat Abraham de volgende ochtend vertrok.

Ik vraag me toch af: zou hij geslapen hebben? Of had hij allerlei vragen zoals: Is het echt wel God geweest die met mij sprak? Misschien heb ik het wel verkeerd begrepen. God kan toch niet vragen het mooiste en liefste wat ik heb aan Hem te geven?

Dat zijn mijn gedachten, maar er staat dat Abraham de volgende ochtend vroeg opstaat. Hij maakt alles klaar voor de reis: een ezel om zijn bagage te dragen en hout om een vuurtje te maken voor het offer. Hij roept twee knechten en natuurlijk Isaak en zo gaan ze op weg, want God heeft gesproken. Abraham wil God gehoorzamen. Daarom gaat hij de moeilijkste weg die hij ooit heeft gelopen.

Ze zijn de hele dag onderweg. Natuurlijk met af en toe een rustpauze, want het is nog een lange weg die ze af te leggen hebben voor ze bij de berg Moria zijn. Hebben ze samen gepraat of zouden ze de hele dag zwijgend naast elkaar hebben gelopen, vader en zoon? Ja, ieder wist wel dat ze een offer aan God zouden gaan brengen. Dat was duidelijk. Daarvoor hebben ze hout meegenomen. Ik denk dat Abraham veel gesproken heeft, niet met de knechten of met zijn zoon, maar vooral met God. Misschien ook wel met zijn zoon en hem verteld dat het belangrijker is God te gehoorzamen dan mensen. Dat, als je veel van iemand houdt, je het mooiste en liefste aan Hem geeft van wat je hebt. Voor de nacht zoekt Abraham, samen met zijn knechten een goede schuilplaats, zodat ze beschermd zijn tegen de wilde dieren en de koude wind die soms op komt zetten. Zo kunnen ze goed uitrusten om de volgende dag weer verder te trekken door het ruige landschap.

Op de derde dag van de reis ziet Abraham de plek waar hij moet zijn. 'Kijk daar, de berg Moria. Dat is de berg die God heeft aangewezen om Hem een offer te brengen'. De kleine karavaan komt tot stilstand. 'Isaak en ik gaan samen verder. Jullie mogen hier op ons blijven wachten, ook de ezel. Wij gaan samen verder om God te aanbidden en daarna komen we hier terug. Dus blijf op ons wachten'.

Abraham legt het hout op de schouders van Isaak. Zelf pakt hij een mes en alles wat hij verder nog nodig heeft om een vuur te maken. Samen lopen ze verder. 'Vader', vraagt Isaak plotseling. 'Ja jongen, wat is er?' 'U bent vast wat vergeten vader, want we hebben vuur en hout, maar waar is het lam dat we gaan offeren aan de Here God? Dat we daar niet aan hebben gedacht.' Abraham slikt zijn emoties weg. Wat moet hij zeggen? Terwijl hij even ademhaalt en zijn ogen naar de hemel richt zegt hij: 'Mijn zoon, God zal zelf voor een lam zorgen'. Samen lopen ze verder.

Na een tijdje klimmen en dalen en klauteren over stenen en rotsen komen ze aan bij de berg Moria, op de plek die God heeft aangewezen. Abraham bouwt een altaar. Dat heeft hij wel vaker gedaan, maar het bouwen van dit altaar is zo anders. Straks gaat hij aan God het liefste geven wat hij heeft. De zoon die God hem op hoge leeftijd heeft gegeven. Hij wil God gehoorzamen, ook al begrijpt hij het niet. Als het altaar klaar is loopt Abraham naar zijn zoon, met touwen in zijn handen. 'Isaak, God heeft gesproken dat jij het offer bent. Ik moet en wil Hem gehoorzamen'. Diep in zijn hart weet Abraham dat God zijn zoon zelfs uit de dood op kan wekken. Hij bindt zijn zoon vast, legt hem op het altaar, pakt een mes en heft het omhoog. Abraham sluit zijn ogen. Op het moment dat Abraham zijn hand naar beneden wil doen, wordt deze stevig vastgepakt. Een stem klinkt: 'Abraham, Abraham!' 'Ja HEER, ik luister'. 'Raak de jongen niet aan. Doe hem niets. Nu weet ik dat je Mij vertrouwt en eerbied voor Mij hebt. Want je was bereid je enige zoon, het mooiste en liefste wat je had, aan Mij te geven'. Abraham knippert met zijn ogen, terwijl hij zijn hand langzaam naar beneden doet. Hij maakt vlug de touwen los waar zijn zoon mee is vastgebonden. Terwijl hij daar mee bezig is, ziet hij ineens een ram dat met zijn horens vastzit in de struiken. Abraham pakt het beest, maakt het los en legt het op het altaar, de plek waar net zijn zoon had gelegen en doodt het dier. Samen steken ze het vuur aan. Dit offer is voor onze God! Hij voorzag. De ram sterft, in plaats van Isaak. 'Deze plek noem ik: 'De HEER zal voor ons zorgen, want dat heeft Hij gedaan.'.

De engel van de HEER komt terug en weer spreekt God: 'Abraham, je was bereid je enige zoon aan Mij te geven. Daarom beloof ik je plechtig dat ik je rijk en gelukkig zal maken. Ik zal je heel veel nakomelingen geven, zoveel dat niemand ze kan tellen. Probeer maar eens de sterren aan de hemel te tellen of de korrels zand op het strand. Dat kun je niet. Je nakomelingen zullen de baas zijn over hun vijanden. En als volken op aarde elkaar geluk toewensen, zullen ze zeggen: 'Ik hoop dat je net zo gelukkig wordt als de nakomelingen van Abraham.' Dat alles beloof ik je, omdat je gedaan hebt wat ik vroeg. Je gaf Mij het mooiste wat je had'.

Isaak en Abraham lopen samen terug naar de knechten. Wat een andere weg voor Abraham dan de heenweg. Wat is hij dankbaar en blij. Samen met de knechten gaan ze terug naar Berseba. Daar blijft Abraham wonen.

Vraag

- Op welk verhaal lijkt dit verhaal uit het Nieuwe Testament?
Iemand die ook het mooiste en liefste gaf wat Hij had....
Wie weet het?
En waarom lijkt het dan op dit verhaal?
- Isaak werd niet gedood, Jezus wel. In de plaats van Isaak, zorgde God voor een ram dat werd geofferd en stierf.
- Voor ons betekent dat, dat wij eigenlijk gedood hadden moeten worden. Maar in plaats van jij en ik werd Jezus gedood om voor onze zonden te sterven. Hij geeft ons daardoor nieuw leven. God gaf het liefste wat Hij had. Wat geef jij? Voor God is het mooiste wat je Hem kunt geven, jezelf. Wil je dat?

Auteur: JvVvN